Նախագծի ղեկավար՝ Ժաննա Ստեփանյան
Դասարան՝ 7ա,7գ

Գյումրու թիվ 41 հիմն. դպրոց	
Ուսումնական տարին, կիսամյակը	2025-2026 ուս.տարի, 1-ին կիսամյակ
Ուսումնական նախագծի անվանումը	Դիֆուզիան մեր շրջապատում
Տևողությունը/շաբաթների քանակը/	Երկարաժամկետ (8 շաբաթ)
Նախատեսված ժամաքանակը	8 ժամ
Նախագծի իրականացման փուլեր՝ժամաքանակով	**1. Նախապատրաստական փուլ — 1 ժամ** • Նախագծի թեմայի ներկայացում • Խմբերի ձևավորում • Խնդրի ձևակերպում՝ Դիֆուզիան մեր շրջապատում • Աշխատանքային պլանի կազմում **2. Տեղեկատվության հավաքագրում — 1 ժամ** • Տեղեկություններ, տեսանյութեր, նկարներ • Նախագծային աշխատանքի տեսական մասի կատարում/համացանց, գրադարան, խորհրդատվություն/ • Խմբային քննարկում և գրառում **3.Պատրաստված նյութերի վերանայում, քննարկում-1ժամ** • ինչպես օգտվել դիֆուզիայի իմացությունից առօրյա կյանքում • ինչ օրինակներով ցուցադրել դիֆուզիան **4. Աշխատանքների իրականացում ըստ խմբերի-1ժամ** • տրվում է հնարավոր դերերի պատասխանատվությունը և շրջանակը • Սովորողները խմբերում ստանձնում են դերեր՝ Նախագծի կառավարիչ Ժամանակի և աշխատանքների կառավարիչ Հաղորդակցության կառավարիչ Հետազոտության համակարգող

	5. Գնումների կատարում -1 ժամ • Բանջարեղենի գնում, մաքրում, լվացում • սպիտակ վարդերի տեղադրում կարմիր և կապույտ գունաներկով լցված տարաների մեջ **6. Վերջնական արդյունքի ստեղծում-1ժամ** • Բանջարեղենային թթվի պահածոյացում • Գունափոխված վարդերի ստացում **7. Պաստառի ստեղծում, տեղեկատու թերթիկների պատրաստում, տեսասահիկ-1ժամ** Պաստառին պատկերված նկարները ներկայացնում են դիֆուզիան տարբեր միջավայրերում, դիֆուզիայի կիրառությունները • Տեղեկատու թերթիկներում պահածոյացված թթվի բաղադրությունը • Տեսասահիկը պատմում է կատարված աշխատանքը **8 Նախագծի ավարտուն արդյունքի ներկայացում և գնահատում-1ժամ** Նախագծի ներկայացում և սովորողների գնահատում

Ուսումնական նախագծի նպատակը՝

Նախագիծը նպաստում է սովորողների մտածողության զարգացմանը, աշխատանքային հմտությունների ամրապնդմանը, ինչպես նաև դիֆուզիա երևույթի փաստացի կարևորության գիտակցմանը առօրյա կյանքում: Ձևավորել կարողություններ պատրաստելու այնպիսի պրոդուկտ, որն իր ստեղծման արդյունքում հիմնված լինի դիֆուզիա երևույթի վրա:

Ուսումնական նախագծի վերջնարդյունքները՝

Սովորողները կկարողանան՝

- կատարել հետազոտություն նյութերի ինքնաբերաբար միմյանց հետ խառնման երևույթներում
- բացատրել՝ ինչպես են օգտագործում դիֆուզիան խոհանոցում
- դրսևորել դիֆուզիա երևույթից օգտվելու աշխատանքային հմտություններ,
- ներկայացնել տրված աշխատանքի արդյունքները սահիկաշարի տեսքով,
- ստեղծել պրոդուկտ բանջարեղենային թթվի տեսքով , ստանալ
- գունավորված ծաղիկներ գունաներկով պատրաստել պաստառ և տեղեկատու թերթիկներ

ՀՊՉ-ից վերցված վերջնարդյունքներ.

- բացատրի՝ ինչպես է ընթանում դիֆուզիան նյութի 3 ագրեգատային վիճակներում՝պինդ, հեղուկ, գազային.
- բացատրի ինչպես է ընթանում դիֆուզիան տարբեր ջերմաստիճաններում,
- վերլուծի դիֆուզիայի արագությունը կախված ջերմաստիճանից
- սահմանի դիֆուզիա երևույթը
- ներկայացնի դիֆուզիան բնության մեջ, տեխնիկայում, կենցաղում, մեր օրգանիզմում և առօրյա կյանքում

Առարկայի/ների/ այն թեման/թեմաները/,որի վերջնարդյունքը վերաբերվում է ուսումնական նախագծին

Թեմա- Նյութի կառուցվածքը

Սովորողը պետք է կարողանա՝

1. Օրինակներով հիմնավորել նյութի մասնիկային կառուցվածքը
2. Ներկայացնել մոլեկուլների չափերը՝ համեմատելով այլ մարմինների չափերի հետ
3. Նկարագրել ատոմների, մոլեկուլների շարժման առանձնահատկությունները նյութում
4. Օրինակներով լուսաբանել դիֆուզիայի արագությունը գազերում, հեղուկներում և պինդ մարմիններում, բերել օրինակներ
5. Բացատրել, թե ինչով է պայմանավորված մարմնի ջերմաստիճանը.

Հիմնախնդիր կամ մարտահրավեր

Հասկանալ՝ ինչպես է ընթանում դիֆուզիայի երևույթը մեր շրջապատող աշխարհում

Ուղղորդող հարցեր

1. Ինչպիսի՞ երևույթ է դիֆուզիան
2. Ի՞նչ նպատակով են օգտագործում այն
3. Ո՞րն է նյութի կառուցվածքը թեմայի ուսումնասիրման նպատակը
4. Ինչպե՞ս օգտվել դիֆուզիայի իմացությունից առօրյա կյանքում և մեր շրջապատում

Ուսումնական նախագծի նկարագիրը

Նախագծի ընթացքում սովորողները հետազոտում են , թե ինչ ուսումնական նախագիծ են ներկայացնելու: <<Դիֆուզիան մեր շրջապատում>> նախագծային աշխատանքի շրջանակներում ուսումնասիրվում է նյութի կառուցվածքը թեման, կատարվում՝ հետազոտություն: Խմբերի կատարած աշխատանքը ներկայացվում է բոլոր կողմերին: Ուսուցիչը սովորողների հետ դուրս է բերում հետազոտության հիմնահարցերը: Առաջադրանքի կատարման համար ձևավորվում է 7 հոգանոց խումբ: Ուսուցիչը ներկայացնում է սովորողներին նախագծային աշխատանքի իրականացման ընթացքը՝ 8 փուլերը, նկարագրում հնարավոր դերերի պատասխանատվությունը և շրջանակը: Ուսուցիչը տրամադրում է ժամանակացույցը, սովորողները ստանձնում են դերեր: Նախագծի կառավարիչ,ժամանակի և աշխատանքների կառավարիչ, հաղորդակցության կառավարիչ,հետազոտության համակարգող:

Սովորողները ուսումնասիրում են դիֆուզիայի երևույթը ,դիֆուզիայի կիրառությունները, դիֆուզիան առօրյա կյանքում և մեր շրջապատում: Նախապատրաստում փորձեր՝ օծանելիքի բույրի տարածումը օդում, կալիումի պերմանգանատի տարածվելը և լուծվելը ջրում, թեյի պարկիկների գույնի տարածման արագությունը տաք և սառը ջրերում: Օրինակներ, լուսաբանելու դիֆուզիան տարբեր միջավայրերում,ուսումնասիրում, թե ինչով է պայմանավորված դիֆուզիայի արագությունը գազերում, հեղուկներում և պինդ մարմիններում: Սովորողները դրսևորում են աշխատանքային հմտություններ՝բանջարեղենային թթվի պահածոյացում, ծաղիկների գունավորում գունաներկով, պաստառի և տեղեկատու թերթիկների պատրաստում:

Աշխատանքի վերջում սովորողները ներկայացնում են իրենց նախագիծը՝ լուսաբանելով դիֆուզիայի երևույթը, այն, որ դիֆուզիան հսկայական դեր է խաղում մեր շրջապատում և ամենուր:

Նախագիծը զարգացնում է սովորողների հետազոտական , համագործակցային և ներկայացման հմտությունները,ինչպես նաև հաստատում է ֆիզիկայի գործնական կարևորությունը առօրյա մասնագիտական ոլորտներում:

<u>Ուսումնական նախագծի վերջնաարդյունքը/ պրոտուկտ/, դրա ներկայացման տեսակը և հետազոտության աղբյուրները</u>

Նախագծի վերջնարդյունքում սովորողները որպես գործնական աշխատանք ներկայացրին դիֆուզիայի երևույթներից՝ բանջարեղենային թթվի պահածո, գունաներկով գունաներկված ծաղիկներ, ինչպես նաև տեսասահիկ, պաստառ ,տեղեկատու թերթիկներ

Դիֆուզիա, դիֆուզիան մեր շրջապատում -համացանց

Ռազմիկ Գյուլումյան ֆիզիկա /Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիր/

Կայքեր `ֆիզիկան ու մենք, ֆիզիկա և բնագիտություն, ֆիզիկան կյանք է

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Գյումրու թիվ 41 հիմնական դպրոց ՊՈԱԿ

Դասարանը	7ա, 7գ
Ուսումնական նախագծի անվանում	Դիֆուզիան մեր շրջապատում
Ուսումնական նախագծի ղեկավար	Ժաննա Ստեփանյան
Թեման	Նյութի կառուցվածքը
Մասնակից աշակերտներ	Աճեմյան Խաչիկ 7ա Սահակյան Ալվարդ 7ա Սահակյան Հասմիկ 7ա Հովհաննիսյան Աննա 7ա Վալեսյան Նարեկ 7ա Բաղդասարյան Սուրեն 7գ Ստեփանյան Հասմիկ 7գ
Իրականացված ուսումնական նախագծի համառոտ նկարագրություն	31.10.2025 Նախագծային աշխատանք իրականացնողների ընտրում 07.11.2025 Նախագծային աշխատանքի տեսական մասի կատարում 14.11.2025 Պատրաստված նյութերի վերանայում, քննարկում 21.11.2025 Աշխատանքների իրականացում ըստ խմբերի 28.11.2025 Աշխատանքների բաշխում, գնումների կատարում 05.12.2025 Վերջնական արդյունքի ստեղծում՝ թղթի պահածոյացում, ծաղիկների գունավորում 12.12.2025 Պաստառի, տեսասահիկի և տեղեկատու թերթիկների պատրաստում 19.12.2025 Ավարտուն նախագծի արդյունքների ներկայացում

Մասնակիցների ձեռք բերած գիտելիքները	**1.Տվյալ թեմայի վերաբերյալ նոր գիտելիքների ձեռքբերում** **2.Տեղեկատվության որոնում, վերլուծություն և համադրություն** **3.Քննադատական մտածողություն** **4.Խնդիրների ստեղծագործական լուծման հմտություններ**
Մասնակիցների ձեռք բերած հմտությունները	**1.Հետազոտական հմտություններ** **2.Կառուցողական ու քննադատական մտածողություն** **3.Համագործակցային աշխատանք** **4. Ստեղծագործական հմտություններ** **5.Տեխնոլոգիական հմտություններ** **6. Ներկայացման և հաղորդակցման հմտություններ**
Մասնակիցների ձեռք բերած ուսումնասիրելու և վերլուծելու կարողությունները/առկայությա ն դեպքում նշել այլ կարողություններ/	**Նախագծի ընթացքում զարգացավ աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի, տեղեկատվության ընտրության ու վերլուծության, խմբում համագործակցելու և պատասխանատվություն կիսելու ունակությունը: Ուժեղացան նաև ներկայացման, խոսքի կառուցման ու թեման հստակ ձևակերպելու կարողությունները:**
Կարողունակությունների զարգացում	**1. Սովորել սովորելու կարողունակություն** **2. Ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակություն** **3. Տնտեսական կարողունակություն** **4. Գիտատեխնիկական կարողունակություն** **5. Լեզվական գրագիտության կարողունակություն** **6. Թվային և մեդիա կարողունակություն**
Գնահատում	**Աճեմյան Խաչիկ - 9** **Սահակյան Ալվարդ - 9** **Սահակյան Հասմիկ - 9** **Հովհաննիսյան Աննա - 9** **Վալեսյան Նարեկ - 9** **Բաղդասարյան Սուրեն - 9** **Ստեփանյան Հասմիկ - 9**

Ուսումնական նախագծի վերջնարդյունք	Աշակերտները ներկայացրին դիֆուզիան, որպես երևույթ: Բացատրեցին դիֆուզիան տարբեր ագրեգատային վիճակներում: Օրինակների և փորձերի միջոցով համոզվեցին , որ դիֆուզիայի արագությունը կախված է ջերմաստիճանից, հոսքի արագությունը՝ նյութի տեսակից: Կարևորեցին դիֆուզիայի դերը մեր կյանքում և շրջապատում: Պատրաստեցին պաստառ, տեղեկատու թերթիկներ և տեսասահիկ: Նախագծի ավարտին աշակերտները ունեցան ձևավորված գիտելիքներ և հմտություններ՝ կարողանալով ներկայացնել դիֆուզիան: Կատարեցին փորձեր, ձեռք բերելով աշխատանքային հմտություններ, կարողացան պահածոյացնել բանջարեղենային թթուն, ստացան գունավոր ծաղիկներ գունանյութի օգնությամբ: Նրանք կարողացան ինքնուրույն ներկայացնել ուսումնական նախագիծը:
Ուսումնական նախագծի ավարտուն արդյունք/պրոդուկտ/	Տեսասահիկ Պաստառ Տեղեկատու թերթիկներ Բանջարեղենային թթվի պահածո Գունավորված ծաղիկներ

Նախագծի ղեկավար՝- <u>Ժաննա Ստեփանյան</u>

Եթե թթվի հոտը տարածվել է սենյակում, մի՛ մեղադրեք ոչ մեկին, դա դիֆուզիայի սիրած զբաղմունքն է

Խառը թթվի պահածո

Բաղադրատոմս՝

Վարունգ
Կանաչ լոլիկ
ծաղկակաղամբ
կանաչ պղպեղ
գազար
սխտոր
սամիթ
դափնու տերև
սև հատիկավոր պղպեղ
խոշոր աղ

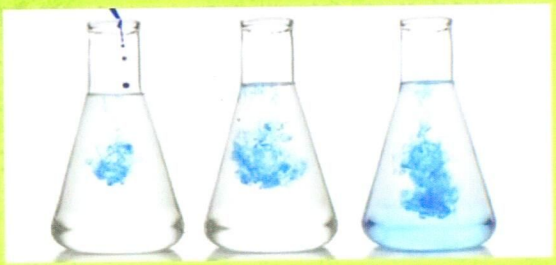

Բոլոր բաղադրիչները շարել տարրայում, պատրաստել աղաջուր (1լ ջրին+1ճ,գդ խոշոր աղ) թողնել 3-5օր: Այնուհետև քամել աղաջուրը, եռացնել, լցնել տարրաների վրա և պահածոյացնել:

ԳՅՈՒՄՐՈՒ ԹԻՎ 41 ՀԱՄԱՐՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ
ՀՈՂ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԻ ԴՊՐՈՑԸ

ԴԻՖՈՒԶԻԱՆ ՄԵՐ ՇՐՋԱՊԱՏՈՒՄ

Եթե ուզում ես աճել,թույլ տուր գիտելիքին դիֆուզիայի պես ներթափանցել կյանքիդ մեջ

